

Views of the contents of this issue

—In its letter of March 4th, the Foreign Division of the General Direction of Posts and Telegraphs made it known to the Union that the latter will have an opportunity to send a representative—at its own expense—to the Administrative Radio Conference which will open in Geneva on August 17th. The representative would be included in the Finnish delegation. On March 23rd the Union replied that, although the presence of its representative would be important when matters in which the Union has interests are discussed, it has not available the necessary funds for this purpose. In this connexion it should be mentioned that the estimated duration of this conference is about four months.

—On March 2nd the Finnish Government made a decision by which the rights of the seafarers to import cars were restricted in such a way that import licence is given only once in every three years. In order to eliminate this new restriction on the free use of the seamen's currencies, the representatives of all seafarers organizations addressed to Premier Sukselainen and acting Minister of Commerce, Mr. Lehtosalo. During these discussions it was emphasized that the so-called sailors' cars had recently been largely used for speculation, and this, it was stated, was one of the reasons behind the Government decision. It was agreed that, in order to avoid this kind of speculating the seafarers would establish a company for the marketing of the goods imported with seafarers' import licences; this company would be under Government control. This would give a possibility of revising the decision referred to above. The detailed procedure of exercising this control is still subject of further negotiations. Accordingly, a company called "Oy Sea-Import Ab" was established on the initiative of all seafarers' organizations on March 5th.

—On March 10th a negotiation was held in the Ministry of Social Affairs in which a bill concerning certain welfare matters was again considered. All seafarers' organizations have already earlier urged this matter on, and it is now the intention of the Government to pass this bill to the Parliament with a view to making it effective from the beginning of 1960.

—The editor thanks the Danish sister organization, and Mr. Villebro in particular, for the article on the Lyngby Radio which has appeared in "Radiotelegrafen" and which we have been able to use in order to give an adequately accurate picture of the Danish long-distance coast station to our readers.

Marconi News:

Between Oslo and Karlstad, two two-ways paths one reversible one-way path are to be constructed. Both will operate in the Super High Frequency band (4000 Mc/s). One of the two-way paths will carry 600 channels of radio telephony while the reversible single-path system will carry television signals. The second two-way path is to function as a standby for either. Broadcast speech circuits and control and supervisory signals will be transmitted via an additional radio link operating in the 400 Mc/s band. Between Oslo and Karlstad (190 km) there will be three repeater stations.

A survey of the sites has been carried out, and the system is expected to be in operation by May, 1960.

The path carrying the television signals will enable programmes emanating from Oslo to be fed into the Swedish link and so into the Eurovision network; by reversing the path, Oslo can take programmes from Sweden or the Eurovision network.

Marconi's have previously delivered many multi-channel links in the 2000 Mc/s band, but this installation represents the first order received for the new Marconi type HM.500 (Terminal) and HM.550 (Repeater) wideband multichannel equipments which employ an all-travelling-wave system and operate in the 4000 Mc/s band. The equipment uses the English Electric Valve Company's travelling-wave tubes throughout and is basically similar to the 2000 Mc/s link, but scaled for 4000 Mc/s.

Suomen Radiosähköttäjiliitto r.y.

Postiosoite: Hietalahdenranta 15 E 1, Helsinki
Sähköosoite: Radioliitto, Helsinki
Puh. 622 830 Postisiirtotili: 7590

Toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja:

Erkki Koivisto
Valkjärventie 15 Laajalahti, puh. 461 447

Puheenjohtaja:

Tarmo Nuotio
Myllykallio 2. E 29., Helsinki, puh. 672 900

Varapuheenjohtaja:

A. Sinkkonen

Hallituksen jäsenet:

E. Hallamaa, A. Helin, E. Koivisto

Hallituksen varajäsenet:

V. Jyvä, P. Mervi, J. Piispanen, E. Tanskanen,
I. Päivärinne

"Radiosähköttäjä"

Vastaava toimittaja ja ilmoitushankkija:

A. Sinkkonen, Laajalahti, Suotorantie 13,
puh. 845 703; toim. 61 201—144

Ilmoitushinnat v. 1959

	kerta-ilmoitus	vuosi-ilmoitus
Etusivu ja 1/2-sivu	10.000—	annetaan
1/2-sivu	6.000—	10 %:n
1/4-sivu	3.500—	alennus
1/8-sivu	2.000—	
Jäsenten "Osta pois"	400—	

Ilmoitusten oltava toimituksen käytettävissä 2 viikkoa ennen kunkin numeron ilmestymistä eli tammikuun, maaliskuun, toukokuun, heinäkuun, syys- ja marraskuun loppuun mennessä.
Tilaushinta mk 800— vuodelta; irtonumero 150—

Radio-

SÄHKÖTTÄJÄ

Laivan lähestyessä satamaa on kapteenilla monia tärkeitä asioita hoidettavana.

Joustavat ja häiriövapaat yhteydet jäänsärkijään, luotseihin, satamaviranomaisiin ja varustamoon takaa STAR-RADIO OY:n VHF-laivaradiopuhelin SRUF 22 S.

HELSINKI, Köydenpunojankatu 4. a.

PUHELIN: vaihde 13 211

HUHTIKUU

1959

2

Merenkulkijat!

Edullisimmin käytätte palkkavaluuttanne niin

• auton

kuin jonkin muun

• koneen

maahan tuontiin

neuvoteltuanne kanssamme.

Vastaamme heti

sähke-,

kirje-,

puhelin- ym.

tiedusteluihinne

SEA-IMPORT

Helsinki, Bulevardi 28, 5. kerros

Puhelin 55 690 ja 622 248

Sähke: SEAIMPORT

OY SEA-IMPORT AB

Maaliskuun 5 päivänä perustettiin Helsingissä kaikkia merenkulkijoita edustavien järjestöjen toimesta Oy Sea-Import Ab-niminen osakeyhtiö, jonka tarkoituksena on huolehtia merenkulkijain palkkavaluutallaan ostamien tavaroiden markkinomisesta. Yhtiö perustettiin valtiovallan toivomusten mukaisesti. Tämä toimenpide osoittautui välttämättömäksi jotta merenkulkijain oikeuksia loukaamatta vastaisuudessa välttyttäisiin tällaisen liiketoiminnan yhteydessä esiintyneistä epäterveistä ilmiöistä ja keinottelusta, jota erilaiset agentit ovat harjoittaneet merenkulkijoilta saaduilla tuontilisensseillä. (Yhtiön mahdolliset voittovarat jaetaan pääosalta Suomen Merenkulkijain Säätiölle, jonka tehtävänä on auttaa taloudellisiin vaikeuksiin joutuneita merenkulkijoita ja heidän omaisiaan. Myös merenkulkijain viihdytys- ja huoltotoimintaa sekä merenkulkijajärjestöjen avustustoimintaa tullaan tukemaan.) Täten mahdollinen voitto koituu melkein kokonaan merenkulkijain hyväksi, eivätkä yksityiset henkilöt pääse keinottelemaan merenkulkijain kustannuksella kuten tähän saakka on tapahtunut. Tällä keskitetyllä järjestelyllä tulevat merenkulkijain henkilökohtaiset taloudelliset edut palkkavaluuttansa käytössä oikeudenmukaisemmin ja paremmin turvatuiksi kuin tähän saakka ja täten välttyään niiltä ikäviltä jälkiseurauksilta joihin monet merenkulkijat ovat jo joutuneet ja tulevat vielä joutumaan lisenssikeinottelijain vuoksi.

Sea-Import hoitaa kaikki tuontilisenssejanne koskevat asiat, joten voitte luottamuksellisesti käännyä sen puoleen.

Sea-Import hoitaa lisenssiasianne ilman palkkiota, perimällä siitä vain todelliset hoitokustannukset. Tämä koskee kaikkia lisenssejä, eikä siis vain yksinomaan autolisenssejä.

Sea-Importin hoitaessa lisenssi- ja kauppa-asianne välttytte joutumasta viranomaisten kanssa tekemisiin. Jatkamalla keinottelijoiden ja yksityisten lisenssiostajien kanssa kauppaa, vaarannatte kaikkien merenkulkijain oikeuksia ja voitte lisäksi joutua henkilökohtaisiin ikävyöksiin.

Sea-Importin hoitaessa lisenssi- ja kauppa-asianne tulette saamaan kohtuullisen voiton säästämällemme palkkavaluutalle. Samalla tuette myös oman järjestönne toimintaa.

Sea-Importin johtokuntaan kuuluvat: varatuomari Erik Österberg johtokunnan puheenjohtajana, hra O. Jakovlew toimitusjohtajana, toimittaja Niilo Wälläri, merikapteeni Yngve Fyhrquist, sihteeri Berndt Johansson, ylikonemestari Kurt Löfman ja toiminnanjohtaja Erkki Koivisto.

RADIOASEMAN ARKEA

Asemainsinööri mittaus- ja tarkkailuexpertille: "Tänään olisi erikoisesti tarkkailtava PER:ää, välttävät sen antoa virheelliseksi."

Mitt.exp.: "Oukei, tarkkaillaan vain, mutta ei kös ne Pörrin pahat päivät ole jo ohi, vapaana tuo näkyy juoksevan."

(PER = hollantilainen FX-asema)
(Pörri = talonmies-Villen karhukoira)

17. 4. 1959

Radiosähköttäjä

N:o 2. 1959 Kansainvälisten radiosähköttäjäien äänenkannattaja
Huhtikuu Julkaisija: Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y., H:ki
10. vuosikerta Pää- ja vastaava toimittaja A. Sinkkonen

Liiton talouden ja toiminnan kehittäminen

Suomen Radiosähköttäjäliitto ry elää nykyään tasaisen, mutta merkittävän kehityksen aikoja, ja ensi vuoden lopulla sillä on jo takanaan 40 vuoden taival. Tässä ei ole kuitenkaan tarkoitus paneutua tuohon tulevaan ajankohtaan sen enempää kuin yksityiskohtaiseen toimintakatsaukseen tuolta ajalta, vaan ajankohta pulpahti mieleen otsikkoaiheeseen paneutuessamme.

Liiton toiminta on aina rakentunut jäsenmaksutulojen varaan aivan yksinomaan. Tämä perusta ei yleensä ole suonut Liiton johtokunnille laajemmalti toimintamahdollisuuksia hankitun pääoman turvin, koska se näin ollen on aina jo budjetin tekovaiheessa suunniteltu välttämättömiin juokseviin menoihin kuuluvaksi. Omaisuus on ymmärrettävästi kasvanut erittäin hitaasti, jota todistaa mm. yhä edelleen jatkuva vuokrahuoneistossa asuminen. Toisaalta on meidän kuitenkin myönnettävä, että jäsenmäärältään niinkin pieni Liitto kuin SR on, ei koskaan voi pelkkien jäsenmaksutulojen turvin saavuttaa mitään merkittäviä taloudellisia tuloksia.

Viime aikojen ja eritoten viime talven sekä edelleen jatkuva vaikea työttömyys merenkulun alalla on kohdannut ankarana myös liittoamme ja sen yksityisiä jäseniä. Heitäkään Liitto ei ole pystynyt yhteisin varoin mitenkään tukemaan. Niinpä tekisi mieli sanoa, että johtokunnalla juuri tätä hetkeä ajatellen ei pitäisi olla oikea ajankohta suuriin ajatuksiin lähiaikojen paremmasta tulevaisuudesta haaveilemiselle vaan sen pikemmin tulisi suunnitella toimenpiteitä, jotka auttaisivat jäsenistöä välttymään näiltä vaikeuksilta tai selviämään niiden yli nykyistä helpommin. Näitä asioita tämä niinkuin usea edeltänytkin johtokunta on monesti pohdiskellut. Ne ovat ponnistelleet mahdollisuuksien löytämiseksi estääkseen viime vuosina yleistyneen radiosähköttäjäien koulutuksellisen ylituotannon, jolla aivan tarkoituksellisesti hankitaan radio-

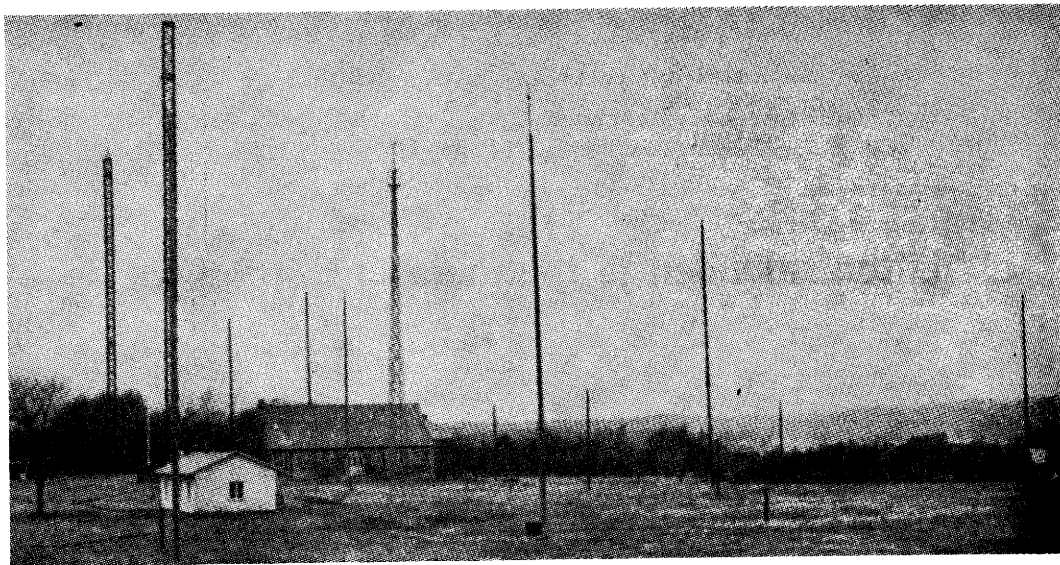
sähköttäjäien joukkoon työttömyyttä, ei vain kausiluontoista, vaan jopa pitemminkin kestävää. Tämä on ollut omiaan myös synnyttämään vaikeuksia Liitossa.

Kaiken karvaan ja katkeran todellisuuden keskellä on usein ollut mieliä kohottamassa toive parempaa tuovasta keväästä ja kesästä. Kevät sitä ei tänä vuonna tuonut eikä todennäköisesti tuleva kesäkään tuo, sillä uusia radiosähköttäjiä valmistuu keväällä ja ensi syksynä yhä lisää, Suomen kaupalaivaston yksikkömäärän pysyessä alhaista alhaisempaan edelleen.

Mikäli Liiton kulloinenkin johto on voinut riittävässä määrin irroittautua yllä viittaamistamme vaikeuksista edes silloin tällöin, se on myös hitaasti pystynyt kohottamaan vapaampaan talouteen pyrkivää Liittoamme: aivan viime vuosina on päästy hyvään alkuun rakennusrahaston osalta; toimintoon on yhteisin ponnistuksin saatu hankituksi radiosähköttäjäien työhön liittyvää kalustoa ja esineistöä. Viime vuoden lopulla toimintansa aloittanut kukkatervehdyspalvelu on myös omiaan tiivistämään laivasähköttäjäien ja Liiton välistä kosketusta ja luomaan myönteistä toimintaa laivayhdyskunnassa ja vaatimattomassa määrin tuomaan Liiton kasaan markan silloin toisen tällöin.

Eräs suurimmista muutoksista on käsityksemme mukaan kuitenkin runsas kuukausi sitten perustettu merenkulkijain yhteinen tuontiliike, jota selostetaan toisaalla tässä numerossa. Kun tämän liikkeen toiminta koituu ensi kädessä merenkulkijain ja heidän ammattijärjestönsä hyväksi, rohkenemme odottaa, että radiosähköttäjäät pitävät sen aina mielessään suunnitellessaan tuontilisenssin alaisia tavarahankintoja ulkomailta. Tämäkin toiminta, jossa liittomme on mukana, merkitsee kevättä ja kesää yhteisissä ponnisteluissamme Liiton talouden ja toiminnan kehittämisessä. Olkaamme kaikki tätä kehitystä voimiamme mukaan tukemassa.

KAUKOLIIKENTEN LYNGBY RADIO

Näkymä Lyngby Radion vastaanotinasemasta.

Usea lehtemme lukijoista lieene kiinnostunut tekemään lähempää tuttavuutta Tanskan kaukoliikenteen rannikkoaseman, Lyngby Radion kanssa vaikkapa vain näin kirjallisesti, sillä harvemmalle meistä paikanpäällä käyminen matkoihimme sopii. Toimitus on saanut käsiinsä asemaa koskevaa materiaalia, joten keräilemme siitä seuraavaa.

Noin puolet Lyngby Radion liikenteestä välitetään lyhyillä aalloilla. Liikennemäärä vaihtelee huomattavasti eri aikoina. Erikoisen suurta liikenteen nousua merkitsevät Äitienpäivän ja Joulun seudut. Toukokuussa liikimain nelinkertaistuu merikirjeiden määrä. Nousu on huomattavasti suurempi suunnassa maalta merelle kuin mereltä maalle. Joulun tienoilla merikirjeiden määrä kasvaa kymmenen kertaa normaalia suuremmaksi. Liikengeruuhkaa on huomattavasti helpottanut noina aikoina standarditekstien käyttö.

Lyngby Radion lyhytaalto-osastolla on käytössä kuusi 5kW:n tehoista lähetintä, jotka kaikki on sijoitettu Skamlebaek Radion lähetinasemalle. Viittä näistä lähettimistä käytetään OXZ3/4/6—62/8/9/92:na yhden ollessa joko reservissä tai rinnakkaislähettimenä. Lähettimet OXZ3 ja OXZ62 ovat päiväsaikaan käytössä OXZ9:nä ja OXZ92:na.

Yleisimmin lähettimet ovat kytketyt suuntaamattomiin dipoleihin, mutta erikoisen vaikeiden kielten aikoina tai liikenteen ollessa suuren, on menestyksellä käytetty kuormitetuimmilla jaksolu-

vuilla ylimääräistä lähetintä suunta-antennilla. Lähettimet OXZ3/4/9 on varustettu laitteilla, jotka mahdollistavat jatkuvalla avaimen painamisella 10 sekunnissa siirtymisen toiselle saman bandin lähetyksoluvalle. OXZ3/4 muutetaan siten OXZ31/41:ksi ja OXZ9 (22.418 kHz) vaihdetaan OXZ92:ksi (22.420 kHz). OXZ6/8 ovat myös olleet varustettuina vastaavilla laitteilla, mutta koska laivat eivät ole niitä pyytäneet käyttöön, on ne nyt poistettu.

Eri tekijät aiheuttavat sen, että tämä vaihtotapa ei ole osoittautunut ihanteelliseksi ratkaisuksi pääjaksoluvalun ollessa toisten asemien häiritsemä. Jos apujaksoluku on kaukana pääjaksoluvalusta, tulee lähetinantenni virittää jaksoluvalle, joka on molempien jaksolukujen keskivälillä ja siitä aiheutuu, ettei kummallakaan jaksoluvalle saada ulos täyttä antennitehoa. Sen lisäksi kokemus on osoittanut, että kestää liian kauan ennen kuin laivat löytävät apujaksoluvalun ja saavat vastaanottimen sille trimmatuksi. Tähän todennäköisesti on osasyynä se, että moni laivavastaanotin ei täytä niitä vaatimuksia, joita hyvälle lyhytaaltovastaanottimelle tulee asettaa ja sen vuoksi sähköttäjät eivät halua jaksoluvalunvaihtoa. Usein saat kielämisen syynä olla se, että apujaksoluku on yhtä häiritty tai vieläkin häiritympi kuin pääjaksoluku.

Kutsurakenne on pääjaksoluvaluilla yksinumeroi-

nen (OXZ6), kun sen sijaan saman bandin apujaksoluvalussa on kaksi numeroa (OXZ61 ja OXZ62), joista ykköstä käytetään ensimmäisen apujaksoluvalun ja kakkosta toisen apujaksoluvalun toisena numerona.

Lyngby Radion vastaanotinasemalla on erillisessä huoneessa 4 yhden sähköttäjän paikkaa. Suuren liikennekuormituksen aikana ne ovat osoittautuneet riittämättömiksi ja koska lyhytaaltohuoneessa ei ole tilaa, on viereiseen huoneeseen järjestetty lisää 2 varapaikkaa, joiden järjestely vastaa pääliikennepaikkoja. Nytemmin on huippuliikenteen ajaksi jouduttu jo järjestämään kolmaskin väliaikainen varapaikka.

Mainitut neljä pääliikennepaikkaa on sijoitettu siten, että sähköttäjät istuvat vastakkain pöydän pitkän sivun molemmin puolin. Pöydän keskellä sen pituussuunnassa kulkee nahkahihnakuuljetin, joka nappia painamalla samanaikaisesti palvelee kahta sähköttäjää kerrallaan. Kuljettimessa on ylinnä liukuteline ja alinna kolme lokeroa, jotka ovat molemmilta sivuiltaan avoimet. Niissä säilytetään laivoille meneviä sanomia.

Sähköttäjän vasemmalla puolella etuviistoon on vastaanotin hieman vinossa asemassa, jolloin etulevy antaa kohtisuoraan kasvoin ja asteikkolevyn lukeminen käy helpoksi; käsittely tapahtuu vasemmalla kädellä. Kuuntelu suoritetaan miltei yksinomaan kuulokkeilla.

Vastaanottimet ovat Collinseja, tavanomaisia, mutta mainittakoon niistäkin joku sana. Niissä on suoraviivainen asteikko ja jaksoluvalut näkee suoraan asteikolta. Vastaanotin voidaan 100 kHz:n välein tarkistaa sisään rakennetulla tarkistusoskillaattorilla tarkkuuteen $\pm 0,25$ kHz. Tämä sekä vastaanottimen helppo käyttö suo radiosähköttäjälle mahdollisuuden riittävän tarkkaan viritykseen. Paitsi tavallista kidefilteriä, vastaanotimessa on mekaaninen nauhasuodin 1, 3 ja 6 kHz nauhalle. Nämä nauhasuodit ovat osoittautuneet erittäin käytännöllisiksi ja hyödyllisiksi. Hyvin kuormitetut laivabandit kuten 4, 6, 8 ja 12 MHz vaativat nykyisin erikoisen selektiivisiä ja käteviä vastaanottimia niillä rannikkoasemilla, jotka osallistuvat HF-liikenteeseen. Sähköttäjän eteen pöydälle on asennettu kirjoituskone, joka voidaan kääntää pöydän alle silloin kun sitä ei käytetä ja jolloin pöytälevyn alpuolta voidaan käyttää kirjoitusalustana.

Sähköttäjän oikean käden ulottuville on pöydään kiinnitetty sähkötysavain. Tämän avaimen edessä tai sen oikealla puolella on riittävä tilaa vibroplex-avaimen kiinnittämistä varten. Näitä yksityisavaimia käyttävät useat sähköttäjät.

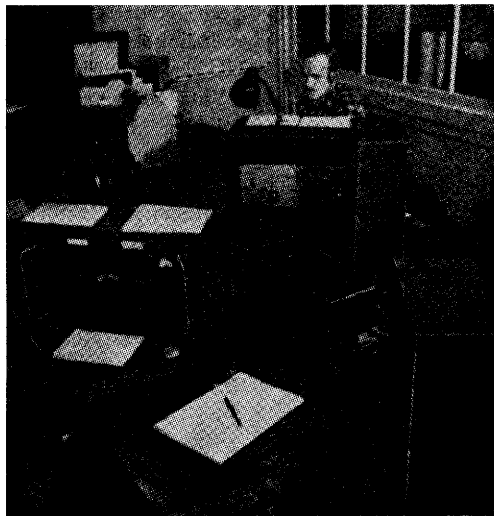
Hieman kauempana oikealla ovat viiden eri lähettimen yliheittimet käynnistämistä ja pysähdytämistä varten. Niitä käytetään CQ-lähetyksiin sopivia bandeja haettaessa. Yhtä lähettimistä käytetään myös liikenneluetteloiden lähettämiseen. Näiden yliheittimien vieressä ovat koskettimet yksityisavainten kytkemistä varten.

Kutsumerkit lävistetään lävistimellä nauhalle, joka liimataan renkaaksi. Koska tässä nauhassa ilmoitetaan myös mitkä lähettimet kulloinkin ovat päällä, uusitaan se aina sen mukaan kuin lähettimiä vaihdetaan.

Sähköttäjistä vinosti oikealle on antenni- ja lähetintaulu. Kytkintaulun yläosaan on asennettu riviin 8 yliheitintä, joista kuutta voidaan käyttää. Näihin yliheittimiin on kytketty normaalisti käytetyt yleis- ja suunta-antennit. Yleisantennit ovat suuntaamattomia dipoleja, jotka on viritetty joko 4, 6, 8, 12, 16 tai 22 MHz:lle. Suunta-antennit, joita myös on kuusi, ovat rombeja ja on ne kytketty aseman pääantennitauluun ja antennivahvistintauluun. Antennivahvistimet ovat leveänauhavahvistimia, joiden alue ulottuu kolmesta kolmeen kymmeneen MHz:iin ja on niistä ulosotot jokaiseen sähkötyspaikkaan. Tämän vuoksi voi kukin sähköttäjä toisestaan riippumatta käyttää samaa antennia. Yleisantennit on kytketty hieman toisin, mutta voidaan niitäkin käyttää useammassa paikassa samanaikaisesti.

Useilla lähetinantenneilla on suuntausvaikutusta kahteen suuntaan ja tämä merkitsee käytännössä sitä, että lyhytaalto-osastolla on käytössään suunta-antennit Japaniin, Filippiineille, Bangkokiin, Indonesiaan, Australiaan, Etu-Intiaan, Persianlahdelle, eteläiselle Atlantille, Buenos Ayresiin, Rio de Janeiroon, Meksikonlahdelle, Limaan, New Yorkiin, Färsaarille, Islantiin ja Grönlantiin.

Mikäli laiva on sellaisessa paikassa, joita mainitut suuntaukset eivät peitä suoranaisesti, voidaan se kuitenkin saavuttaa jollain näistä antennista. Etelä-Afrikan suunta on osoittautunut vaikeaksi, mutta suunta-antenneilla helpommin hoidettavaksi. Lähetinlinjat Skamlebaek Radioon ovat kytketty seitsemään yliheittimeen, jotka on sijoitettu antennitaulun alaosaan. Linjat on kaapelissa viety Kööpenhaminan vahvistinasemalle ja sieltä osittain kaapelilla ja radiolinkeillä edelleen kuhunkin lähettimeen. Käyttövarmuutta silmällä pitäen on linjaan kytketty kiinteä tarkkailu- ja mittalaite, jonka avulla mahdolliset viat voidaan nopeasti havaita ja paikallistaa. Yliheitintä painamalla kytkee sähköttäjä haluamansa lähettimen. Jos useampia yliheittimiä painetaan alas samanaikaisesti, kytkettyvät tällöin vastaavat lähettimet. Mikäli useammassa eri sähkötyspaikassa painetaan sama

Kaukoliikenneosaston sisänäkö.

katkaisija alas, voi mikä paikka hyvänsä käyttää lähetintä.

Jokaiseen linjaan (yliheittäjään) on kytketty sen yläpuolelle valkoinen ja punainen tarkistuslamppu ja yliheittäjän vasemmalle puolelle vihreä.

Punainen lamppu osoittaa, että sähkötyspaikka on kytketty lähetyslinjaan. Valkoinen toimii kun lähetintä avainnetaan ja vihreä osoittaa, että lähetin tai lähettimet, siitä riippuen onko yksi tai useampi yliheitin painettu alas, ovat sillä hetkellä varatut. Nämä merkki- ja tarkistuslamput ovat välttämättömiä tässä tapauksessa, koska usea henkilö joutuu käyttämään samaa lähetintä.

Jokaiseen sähkötyspaikkaan on asennettu merkikilaitte. Generaattori antaa 400 hertzin äänen. Äänen voimakkuutta voidaan kustakin paikasta säätää potentiometrillä. Miltei kaikki käyttävät liikennöidessään merkikilaitetta.

Puhelin on asetettu kahden vastakkain olevan sähkötyspaikan väliin ja se on kytketty aseman omaan täysautomaattiseen keskukseen. Suoralla valinnalla sähköttäjä voi kytkeytyä kaikkiin paikallisiin numeroihin sekä siihen liitettyihin muihin paikalliskeskusten numeroihin, kuten esim. Kööpenhaminan päälennätinkonttoriin. Samoin päästään myös Skamlebaek Radioon ja muualle.

Vahtipäällikön työpöydältä voidaan tarkkailla eri sähkötyspaikkoja ja niiden työskentelyä samoin kuin sieltä käsin voidaan kytkeä aseman nauhamagnetofonilaitte.

Viimeisenä, vaikka ei suinkaan vähimmin tar-

keänä teknillisenä laitteena mainittakoon kaukokirjoitin. Kaukokirjoitinhuoneessa on merkkivalotaulu, jonka lamput syttyvät sähkötyspaikoissa olevia kytkimiä painamalla. Merkkilamput sytytetään heti kun vastaanotetut sanomat ovat valmiit kaukokirjoittimella edelleen lähetettäväksi.

Liikenneasioista ja erilaisista liikennemuodoista olemme keränneet seuraavia havaintoja.

Laivapressi lähetetään 2 kertaa vuorokaudessa, klo 13.20 ja 01.20 GMT niiden lähettimien kautta, jotka noina aikoina ovat käytössä. Yölähetys on päivälähetysten toisto. Lyhytaalto-osasto lopettaa työskentelyn laivojen kanssa viisi minuuttia ennen edellä mainittuja aikoja, jonka jälkeen Skamlebaek Radio kytkee rinnan lähetimet ja yhdistää niihin päälennätinkonttorin radio-osastolta tulevan linjan. Kun lähetys on päättynyt, saa Lyngby Radio lähetimet jälleen käyttöönsä.

Laivoille menevät sähkösanomat tulevat kaukokirjoittimilla rannikkoasemalle. Välittömästi nauha liimataan lomakkeelle ja samanaikaisesti tarkistetaan sanaluku. Sähkösanomiin merkitään liimaus hetki ja ne kirjoitetaan saapuneiden sanomien luetteloon. Tämän jälkeen ne varustetaan asianmukaisilla kutsumerkkimerkinnöillä, numeroidaan kuukausittain juoksevin numeroin eri laskutusluetteloiden mukaan ja viedään niihin. Laskutusluetteloiden hinnoitusosa täytetään vasta sitten kun sanomat on toimitettu perille, suunnattu muualle tai jääneet perille toimittamatta. Samaan tapaan menetellään myös merikirjesanomien kanssa. Ne toimittaa rannikkoasemalle postitse sanoman vastaanottanut lennätintoimipaikka.

Sähkösanomat, jotka ovat aikaisemmin mainituissa kuljettimen lokero-osassa, on merkitty luetteloon, josta toinen kappale säilytetään siinä ja toinen lähetetään 500 kHz:n työskentelypaikkaan. Ne laivat, joilla on mahdollisuus saada tällä alueella työskennellen yhteys jonkin muun tanskalaisen rannikkoaseman kautta, merkitään määrättyllä erikoismerkinnällä. Laivat, jotka voidaan keskialueen puhelimilla saavuttaa, merkitään erikseen ja toimitetaan niitä koskevat tiedot yhteyden otosta asianomaiselle puheluja hoitavalle osastolle. Liikenteen kehityksen mukaan näistä listoista poistetaan laivoja, joille sanomat on toimitettu ja lisätään uusia laivoja. Normaalisti uusi luettelo valmistetaan kahdesti vuorokaudessa.

Liikenneluettelot lähetetään n. 100 merkin min. nopeudella. Laivojen vastaanottimien virityksen helpottamiseksi lähetetään minuutin ajan ennen kutsuluetteloiden lähettämistä pisteitä. Tämän jälkeen ilmoitetaan mitkä lähettimet ovat äänessä ja kutsumerkit lähetetään aakkosjärjestyksessä. Ulkolais-

ten laivojen luettelo lähetetään ensin ja sitten sellaisten tanskalaisten laivojen luettelo, joille on sanomia ja vasta sen jälkeen ne tanskalaiset, joille on merikirjesanomiamia.

Muiden rannikkoasemien kanssa Lyngby Radio vaihtaa liikenneluettelot kaukokirjoittimella tavallisimmin kolme kertaa päivässä. Mikäli jokin näistä saa yhteyden laivaan, jolle toisella rannikkoasemalla on asiaa, ilmoittaa se siitä laivalle. Jos Lyngby Radion lyhytaalto-osasto saa yhteyden sellaiseen laivaan, joka ei enää saa yhteyttä siihen rannikkoasemaan, jolla on sille sanoma, tämä rannikkoasema asiasta tiedon saatuaan toimittaa sanoman Lyngby Radion välitettäväksi.

Liikenneluetteloiden antamisen jälkeen ja suuren liikennekuormituksen aikana näyttää olevan sopivinta vastata kaikkiin kutsuihin suoraan ja tämän jälkeen ottaa ne sisään QRY-järjestyksessä. Tällöin pystytään myös hallitsemaan liikennettä parhaiten mm. siten, että kiireellisimmät sanomat voidaan toimittaa ensiksi, samoin vaikeimmin hoidettavat tapaukset käsitellä ensiksi ja myös paremmin hoidella useamman sähköttäjän lähetymien käyttöä. Ruuhkaliikenteen aikoja varten ovat eräät liikennejärjestelyt juuri paraillaan kokeiltavana.

Laivoilta vastaanotetut sanomat kirjoitetaan kirjoituskoneella erikoisille lomakkeille, joista toisiin tavalliset ja toisiin merikirjesanomamat. Viimeksi mainittuja ei enään puhtaaksikirjoiteta vaan toimitetaan ne sellaisinaan asemalta vastaanottajalle osoitetoimipaikan välityksellä, joka pitää niitä riittävän ajan säilössään ennen perille toimitusta. Sähkösanoman vastaanotosta siihen hetkeen, jolloin se lähtee radioasemalta edelleen, kuluu normaalisti enintään viisi minuuttia.

Kaikissa sähkötyspaikoissa pidetään tarkkaa vahtipäiväkirjaa samanaikaisesti liikenteen hoidon kanssa. Päiväkirjoihin merkitään kaikki tavallisuudesta poikkeavat tapahtumat, joilla saattaa joskus myöhemmin olla merkitystä. Huomautukset, valitukset ja moitteet yms. laaditaan usein päiväkirjahuomautuksien tai laskelmaluetteloiden pohjalta.

Usein rannikkoaseman on nopeasti saatava yhteys varustamoon tai johonkin muuhun laivan kulkutoimintaan osallistuvaan elimeen. Tämän helpottamiseksi on asemalla kortisto, jossa on kortti jokaisesta tällaista varustamoa tms. varten ja korttiin on merkitty mihin puhelinnumeroon tai numeroihin eri vuorokauden aikoina on otettava yhteyttä liikennetarpeen niin vaatiessa.

Asema saa laivanvarustajilta laivojen sijaintiluettelot. Nämä kerätään pitkään paperinauhaan joka sijoitetaan sellaiseen paikkaan, josta se on hel-

Radiosähköttäjä H. V. MONONEN 50-vuotias

Maaliskuun 10 päivänä täytti 50 vuotta I luokan radiosähköttäjä Helmer Valdemar Mononen. Hän on syntynyt Lappvedellä ja käynyt 4 luokkaa oppikoulua Helsingissä. Suoritettuaan asevelvollisuutensa 1926—28 hän jatkoi palvelustaan Puolustuslaitoksessa, toimien välillä myös Merivartiolaikoksessa, aina 15. 8. 1954 saakka. Vuosina 1926—29 hän oli Merivoimissa, 1929—33 YE:ssä, 1934 Ilmavoimissa, 1939—44 Merivoimissa toimien radiotarkastajana, saattuehtävisissä, kauppalaivaston sodanaikaisena viestipäällikkönä sekä radiokeskuksen ja korjaamon päällikkönä. Merivartiolaikoksessa hän toimi vuosina 1935 Utöradissa, 1936 maa-asemilla ja 1937—39, 1941 ja 1946—49 lentosähköttäjä ambulanssi ja partiokoneissa. Lentosähköttäjän lupakirjan hän sai 1938 ja samana vuotena erikoismestarin arvon. Ansioitaan hän on saanut VMI, Mm 39/40 sk ja VR4.

I luokan kansainvälisen radiosähköttäjän pätevyystutkinnon hän suoritti 7. 3. 1938. Suomen Radiosähköttäjäliiton jäsenenä hän on ollut 4. 8. 1947 lukien. Vuonna 1939 hän toimi (o.t.o.) Plh:n Turunpiirin alusradiotarkastajana ja ilmailuaseman viestiteknikkona. Erottuaan Puolustuslaitoksesta 1954 hän on toiminut radiosähköttäjä seuraavissa kauppalaivoissa: J. V. Paulin, Saaro, Waasa, Dorine ja viimeksi maaliskuuhun 1959 saakka Sisukas. Esitämme myöhästyneet onnittelumme merkipäivän johdosta.

postia kaikkien saatavilla. Tämä luettelo on pohjana laivojen sijaintikortistolle, josta jäljempänä joku selvittävä sana. Pöydällä olevassa liukutelineessä ovat kaikki tarvittavat luettelot — niihin luettuina maksutaulukot ja ohjesäännöt, ym. — kaikkien käytettävissä.

Kaikista tanskalaisista laivoista, joilla on lennätin- ja puhelinlaitteet HF- ja MF-alueen työskentelyyn, on laadittu sijaintikortti, johon nimen ja kutsumerkin ohella on merkitty varustamo, onko laivalla MF-puhelin, suoritetaanko laskutus suoraan vaiko jonkun radioyhtiön kautta ja kanne taanko laivamaksua ja minkä verran. Matkareitti merkitään siihen sijaintiluettelosta. Kortit säilytetään omassa kotelossaan. Kun jollekin laivalle on liikennettä, otetaan kortti esille, merkitään tarkistettu sijaintipaikka ja kortti kiinnitetään sanomaan, joka sen jälkeen pannaan nauhakuljettimen lokeroon.

Toivoen, että yllä esittämämme on ollut omiaan lisäämään tietojamme Lyngby Radion kaukoliikenneosastosta ja sen toiminnoista, toimitus esittää kiitoksensa saamastaan materiaalista herra M. Villebrolle, jonka tekstiä Tanskan veljesjärjestön äänenkannattajasta olemme rohjenneet lainata.

SPARKS BY SPARK

Luovuimme tällä kertaa kookkaasta siannahkaisesta matkalaukustamme sekä hylkäsimme suunnitelman astua pikajunan Pullman-vaunuun. Taruimme sensijaan vanhaan, suomalaista laatutuetta olevaan paperikapsäkkiimme ja astuimme kapeilla raiteilla seisoksivaan, ajan ja noen patinoimaan paikallisjunaan. Ja tunsimme olomme sekä rauhalliseksi että turvalliseksi.

Niin me väliin kasailemme kaiken-maailman ajatelmia, tuumailuja ja suunnitelmia ja yritämme ahtaa ne loistomatkalaukkuun, minkä kantaminen nostattaa hien niskaamme. Ja olemme valmis huristelemaan loistojunassa, minkä tuoma lysti käy yli varojemme. Höh-höh.

Nyt on niinkutsuttu yhdestoista hetki kyhätä jutelma lehtemme huhtikuun numeroon. Kyhäilyn urakka on tällä kertaa ollut — ja tuosta alussa viitatusta syystä — tavallista rasittavampi. Tuossa pöydällä lojuu ainakin puolentusinaa aloitettuja ja hyljättyjä paperiarkkeja todistamassa asiasta. Tuumailuja on ollut ylenpalttisesti, ja mielikuvauskeskemme ei ole mielinnyt pysyä aisoissa. Nuisance sekun —.

Noustuamme tänäkin pyhäpäivän — toisen pääsiäispäivän-aamuna jalkeille — sähköttäjistä, konepäälliköistä ja stuerteista puheen ollen epätavallisen varhain — jo kello nollaviisinollanolla, takanamme noin viiden tunnin yöuni, uskallamme aloittaa keskustelun velttoudesta, mitä tautia juuri sähköttäjät, konepäälliköt ja stuertit pontevimmin sairastavat. Ja sitäkin suuremmalla syyllä, kun jo vuosikausia sitten olimme havainnut juuri velttouden ja vetelyyden erääksi pahimmista vihollisistamme, ja kun sittemmin olemme yrittänyt oikein systemaattisesti taistella sitä vastaan. Puhumme niinollen kokemuksen pohjalta, mikä pohja on aina vankin mahdollinen suunsoitossa ynnä muusakin musiikissa.

On olemassa monen monia, sinänsä vähäpätöisiä asioita ja näkyjä, mitkä aivan erikoisen voimallisesti meitä ärsyttävät. Sellaisia ovat joutava suun pieksäntä, miehisen miehen yhtä joutava mallikuus, likaisin käsin ateriointi, vinossa olevat sukanseumat naisen säärissä, hilse herran laivaupseerin vormutakin kauluksella, äsken pestylle kannelle heitetty savukkeenpätkä tai tulitikku j.n.e. Ja vihdoin tulee velttous, mikä on meille ikäänkuin punainen vaate härälle.

Yritimme viimeksi eilen illalla, ollessamme päivän touhuista sekä ankarasta saunomisesta väsähtänyt, oikein hartiavoimin eritellä ja päätellä, mistä miehisen miehen velttous ja vetelyys oikein juontaa alkunsa? — Mikä sen synnyttää, ja mikä sitä ylläpitää? Väsähtäneet aivomme eivät kyenneet viemään pohdiskelua ratkaisuun saakka, mutta melkoisen pitkälle sentään olimme pääsevinämme. Niinpä päädyimme kantaan, että velttous versoo henkilökohtaisen mukavuudenhalun lannoittamasta maaperästä. Mukavuudenhalu taas jonkinlaisesta ihmisen luontaisesta ylpeydestä, mikä lievemmat peitenimet ovat itserakkaus ja itsekkyyks ja turhamaisuus. Ylpeys on erittäin salakavalä isäntä, ja kavalimmillaan se on silloin, kun se esiintyy vaatimattomuuden naamarin takana.

Kohtaamme melko usein niin vaatimattomia ihmisiä, niin mallikkaan vaatimattomia, että pois tieltä. Suunnaton itsetyytyväisyys saattaa oikein uhoita heistä, sen haisu valtaa kookkaankin laivan koko pinta-alan.

Kaikki henkilökohtainen on pelottavan usein itsekkyyttä, ja niin siis henkilökohtainen mukavuudenhalukin elikä mukavuuden tavoittelu. Tämä tulisi jokaisen laivayhteiskunnankin jäsenen käsittää riittävän ajoissa välttyäkseen sairastumasta velttoon vetelyyteen. Sillä kun sanottuun tautiin on vakavasti sorruttu, on siitä parantuminen erinomaisen hankalaa. Parantuminen kysyy sitä miestä, jota ei enää ole — ja se on todella vakava asia.

Rakentaessaan yhä korkeampaa elintasoa sekä turvatakseni itselleen entistä edullisemmat työskentelyolosuhteet nykyajan ihminen on oikealla asialla. Mutta heti, kun tähän hyväksyttävään pyrkimykseen on sekoittunut yhä täydellisemmän henkilökohtaisen mukavuuden tavoittelua, on erehdytty ja langettu ensimmäiseen tyhmyyteen. Ja muita seuraa nopeassa tahdissa ensimmäisen vanavedessä. On syytä muistaa ensinnäkin se, ettei korkeaa elintasoa eikä turvattuja työskentelyolosuhteita saavuteta ilman uutteraa työntekoa ja ponnisteluja, ja etteivät ne myöskään säily ilman jatkuvaa työntekoa, uutteruutta ja valveilla oloa. Historia kertoo meille mahtavista, aikoinaan korkeasta elintasosta nauttineista kansakunnista, jotka ovat sittemmin kadottaneet hyvinvointinsa ja lopullisesti sortuneet — velttouden ja laiskuuden tähden. Yhä suuremman mukavuuden tavoittelu on ne nujertanut —.

Luodessaan ihmisen, Luojamme rakensi hänet työkykyiseksi. Kun ihminen sitten teki ensimmäisen suuren tyhmyytensä, sälytti Herra hänen harteilleen työntöön ja vaivannäön terveellisen ikeen, minkä alta pois pyrkiminen on ihmisen taholta enemmänkin kuin tyhmyyttä, se on hulluutta. Niin työntöön velvollisuus kytketty tiukasti ihmisen elämään, ei hänelle ole olemassa tervettä elämää ilman työtä, vastuksia ja vaivannäköä. Hän, joka tämän ymmärtää ja tähän alistuu, elää elämänsä sillä viisaudella, mikä kykenee elämää voimallissimmin siunaamaan.

Laivayhteiskunnissakin löytyy, ja, kuten jo mainitsimmekin, erikoisesti sähköttäjissä, konepäälliköissä ja stuerteissa henkilökohtaisen mukavuuden tavoitteluun langenneita yksilöitä, jotka ovat paitsi vaivaksi ja harmiksi tovereilleen, myöskin vaaraksi ammattiliitoilleen. Vieläpä heitä voidaan pitää vahingon ja tappion tuottajina työnantajilleen. Sillä kun sanomme, että esimerkiksi henkilökohtaisen mukavuudenhalun veltostuttama ja vetelöitymä laivasähköttäjä suhtautuu huolimattomasti työhönsä sekä yliolkaisesti velvollisuuksiinsa, emme mainittavasti erehtyne.. Ja sama pätee muidenkin velttojen ja laiskojen merenkulkijain suhteen. Tähän voidaan vielä lisätä, että tällaiset tyypit ovat epäluotettaviakin, saattavatpa vielä olla epärehellisiäkin. Kun varustaja erehtyy suosimaan näitä tällaisia ”hiljaisia ja mukavia” tyyppejä, joiden ylityökorvaussummat ovat joko vaatimattomat taikka kerrassaan olemattomat, hän toimii meidän meidän lyhytnäköisesti ja loppujen lopuksi omaksi tappiokseen.

Olemme parissa yhteydessä ”vetäisyyt” laivojen muonamestareita niistä vioista, mitkä ovat jo vuosikausia olleet oman ammattikuntamme sairauksina ja rasituksina. Ehtimme tekemään siten liian karkkäästi — sen myönnämme. Omassa puljussamme on totisesti penkomisen ja arvostelun aihetta, ja se on tehtävä, jos mieli parannusta asiaan aikaansaada.

Olemme jo aikaisemmin tähdentäneet sitä, ettei meillä sähköttäjillä ole, sen enempää kuin muillakaan merenkulkijoilla, minkäänlaista oikeutta tulkita voimassa olevia työehtosopimuksia omin omittuisin tavoin, ja vielä vähemmän poiketa niistä. Kun näin kuitenkin on ainakin sähköttäjien piirissä useassa tapauksessa tapahtunut, ja kun ilmiö kaiken lisäksi osoittaa yleistymisen merkkejä, on syytä asiasta vakavasti keskustella sekä liittomme johdon ryhtyä sen vaatimiin toimenpiteisiin. Kysymys on muodostunut itsellemme henkilökohtaisesti erittäin kipeäksi, ja kaksi syytä on siihen vaikuttanut: Ensinnäkin se, että olemme henkilökohtaisesti joutunut kokemaan harmia työehtosopimuksia rikkovien ammattiveljien takia. Toiseksi se, että näemme mainitussa ilmiössä suuren vaaran sähköttäjien ammattikunnalle.

Tahdon tässä yhteydessä kysyä jokaiselta voimassa olevia työehtosopimuksia rikkoneelta ammattiveljeltä: Millä oikeudella olette niin tehneet? — Ja edelleen: Millä oikeudella asetatte oman henkilökohtaisen mukavuudenhalunne synnyttämät mieliteot etusijalle rebellisen työnteon sekä upseerille kuuluvan käytöksen velvollisuuksien rinnalla? Tiedämme, että näihin kysymyksiin on vaikeata vastata, tyhjentävän selityksen esittäminen lienee, ja onkin mahdotonta. Sillä selitys kuuluu: Oman henkilökohtaisen mukavuuden tavoittelu merkitsee näille asianomaisille enemmän kuin velvollisuudet työtä, työnantajaa, laivatovereita, omaa ammattiliittoa ja ammattiveljiä, isänmaata ja elämää kohtaan.

Esimerkiksi juoppous parissamme, sekin on päässyt rehoittamaan edellämäintujen velvollisuuksien väärinkäsityksestä sekä piittaamattomuudesta niiden suhteen. Kun on rakennettu kertakäikäian väärä käsitys elämästä, tai kun on sallittu sen rakentua ja pesiytyä omaan itseen, on alamaen taival alkanut — lasketellaan mistään piittaamatta alaspäin niin, että pöksyt leikissä repeytyvät, koska se tuntuu mukavalta ja vaivattomalta. Ensiksi on langettu velttouteen, sitten laiskuuteen, ja sitten — well, vanha sanonta sanookin laiskuuden olevan kaikkien paheiden äidin. Se synnyttää juoppoudenkin.

Kun jotkut varustajista yhäkin kovistelevat meitä laivasähköttäjiä ylityökorvausten tiimalta, ja kun he kaiken kukkuraksi tuntuvat yrittävän sälyttää kannettavaksemme yhä uusia velvollisuuksia konttoritöiden suhteen, olemme me sähköttäjät osaltamme siihen syyllä. Kun työnantaja on havainnut, että meillä yhäkin on aikaa ja varaa sekä ylinukkumiseen että juopotteluun, on hän tehnyt siitä omat, ymmärrettävät johtopäätöksensä. Näin nämä epäsosiaaliset, omaa suurta Minäänsä lellittelevät Titari-tyypit ovat jo ehtineet kaivaa maata sen mökin alta, missä he itsekin asustavat. Ja kun vuokranmaksunkin laita on vähän niin ja näin, on isännän pakostakin ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin näiden junkkareiden suhteen.

Varustajille haluamme tässä yksin tein valaista muutamia seikkoja. — Se aika, jolloin sähköttäjät työmääränsä vähyyden tiimalta pystyisivät laiskottelemaan, on ollut ja mennyt. (Ja siihen aikaan työtä arvostava sähköttäjä löysi sitä.) Radiolaitteiden monipuolistuminen ja radioliikenteen nopea vilkastuminen ovat sittemmin lisänneet sähköttäjän velvollisuuksia ja työmäärää niin, ettei samaa mahdollisuutta enää löydy. Yhdelläkään velvollisuudentuntoisella ja uutteralla sähköttäjällä ei yksinkertaisesti ole varaa sen enempää laiskotteluun kuin juopotteluunkaan. Kun tästä huolimatta sähköttäjä nykyisten työehtosopimusten puitteissa joutuu suorittamaan mitä erilaatuisimpia konttoritehtäviä varsinaisen ammattityönsä lisäksi, siis yliajalla, on hän siinä määrin töitöten, tehtävien ja velvollisuuksien kuormittama, ettei ruuvissa enää ole kiristämisen varaa. Ja jokaiseen yksinkertaiseenkin järkeen pitäisi mahtua, että kun sähköttäjälle pakostakin karttuu ensinnäkin ylityötunteja, toiseksi, että hän myöskin veloittaa niistä työnantajansa. Kun molemmat osapuolet ovat mustaa valkoiselle pannen sopineet paitsi rahapalkoista myöskin työehdoista, joitten mukaan sähköttäjä ei ole velvollinen suorittamaan konttoritöitä radiovahtiensa aikana merimatkan kuluessa, millä oikeudella työnantaja sitten edelleenkin suorastaan painostaa häntä tinkimään ylityötuntimääristä sekä niistä lankeavista korvauksista? Kun mitään oikeutta siihen ei löydy, voidaan kysyä, mikä tähden ja mitä syystä? Painostus, olipa sen motiivina mikä hyvänsä, ei enää menettely nykyaikaisessa yhteiskunnassa. Nykyaikainen oikeustajunta jo tuomitsee sen, ja toiselta puolelta se on työnantajan taholta erittäin tyhmää ja lyhytnäköistä politiikkaa. Ja mitä varustaja tällaisella omituisella voutipolitiikallaan loppujen lopuksi voittaa? — sitäkin voitaneen kysyä. Jos säästetäänkin joitakin markkoja, eikö jo varustamon maine reiluna ja hyvänä työnantajana kärsi siitä niin, etteivät säästeyt markat pysty tappiota palauttamaan. Aivan liian monet velvollisuudentuntoiset, ahkerat ja pätevät sähköttäjät ovat olleet pakotetut joko vaihtamaan yhtiötä taikka asettamaan maakynteen kahdesta syystä. Ensinnä siksi, että jatkuva ylimääräisten konttoritöiden paine on vienyt sähköttäjältä työ ja yörauhan, toiseksi siksi, että varustamo tökerössä politiikassaan on lisännyt painetta painostaessaan miestä tinkimään ylityötuntimääristä sekä niiden korvauksista. Omasa, jo vuosia kestäneestä kokemuksestamme voimme sanoa, että nykyinen, sähköttäjän osalle langennut, mitä erilaisimpia velvollisuuksia sekä tehtäviä sisältävä järjestelmä sinänsä repii miestä kahtaanne ja häiritsee hänen työrauhaansa siinä määrin, ettei minkäänlaiseen lisäkirstykseen järjestelmässä löydy varaa. Käsittänevätkö varustamot ensinnäkään sitä, että radiosähköttäjän varsinaisen leipätyö, jo pelkkä kuuntelu on laadultaan rasittavaa, koska se on, näennäisestä helpoudestaan huolimatta hermohommaa? Kuunteluhan vaatii tarkkaa keskittymistä, mikä aina rasittaa ketä hyvänsä. Ja niille varustamoille, joiden alukset suorittavat linjaliikennematkoja maanosasta toiseen haluamme aivan erikoisesti huomauttaa, että näissä laivoissa työskenteleviltä sähköttäjiltä kysytään aivan erikoisesti paitsi ammattipätevyyttä, myöskin kestävyyttä. Lyhytaaltoyhteyksien

VEROTUSKALENTERI

1-näytöksinen draama. Henkilöt lausuvat vuoro-rosanansa Kansallisteatterin eteisaulassa, väliajalla, minkä jälkeen vahtimestari ohjaa heidät ulos. (Kutsuvierasnäytäntönä esitetään Väinö Linnan sovitus Lumikista ja seitsemästä kääpiöstä)

Johtaja Kalle Kokomus: Verotuskalenterin painaminen pitää kieltää! Se on julkea julkaisu. Se on pornografinen julkaisu. Näyttää ihmisen ilkoalastomana. Ytimiään myöten alastomana. Vaatteettomana. Mitä on minulla enää peitettävää. Ei ole edes kynttilää vakana alla. (vuositulot 20 milj.).

Taiteilija Ylermi Revontuli vuositulot 10.750 mk: Kas, johtaja Kokomus. Anteeksi! (lyö oikeaa jalkaansa permantoon, kengänpohja oli irrota. Ihmisiä pakenee.) Lausuite jonkun repliikin Ida Ahlberkin muutokuvulle?

Kokomus: Älkää vain yrittäkö myydä taulunne. Toissavuonna maksoin teille 10.750 mk.

Revontuli: Se olikin kaikki mitä sinä vuonna tienasin.

Kokomus: Nyt meitä kyy siunas! Tuolta tulee vapaaherratar Kuikannokka.

Vapaaherratar Kuikannokka (vuositulot 10 milj.): Oi päivää, Herrat! Oletteko lukeeet viimeistä Helsingin kaupungin romaania. Se vasta kyyvykäs, juoneltaan verraton! Luonnekuvaus verraton! Psykologiaa, psykologiaa... Paikannäyttäjää, ojennapa tuhkakuppi!

Revontuli: Olen taiteilija Revontuli. Nimeäni ei mainita verotuskalenterissa, eipä siis ihme että ette tunne.

Kuikannokka: Tosiaan Revontuli. Ostin tänään maalaamanne taulun.

Revontuli: Mistä? Mistä?

Kuikannokka: Vallengan taidesalongista. (Revontuli juoksee ulos)

Kuikannokka: Elämä on taistelua, Kokomus. Taistelua rahasta. Verotuskalenteri on suuren johtajan kerran vuodessa julkaisema ansioluettelo. Minä vaadin korjausta verotuskalenteriin. Siihen on ansion mukaan laitettava nimet. Se olisi oikea järjestys. Se kiihoittaisi kilpailuun!

Kokomus: Hiljaa, maisteri Kalikula tulee! Tuo hoopoo historiointisija.

Maisteri Kalikula (velkaa tuntematon määrä): Höpö-pöpö. Merkillistä, yllättävää, tuiki

säännöllinen ylläpitäminen mantereiden rannikko-aseisiin ei ole leikkipeliä, yhden ainoan yhteyden rakentaminen saattaa vaatia neljän tai viiden tai kuuden tunnin yrittelyn. Tietänevätköhän varustamot, millaisella yritteliäisyydellä ja vaivannäöllä nykyinen, Helsinki Radion kautta suuntautuva nytemmin jo melkoisen varma yhteyksien pito onkaan rakennettu, ja mitä se yhäkin varmana pyssyäkseen molempien tahojen sähköttäjältä vaatii?

(Jatkuu seur. numerossa)

SUOMEN RADIOKIRJALLISUUS

Suomenkielinen radiokirjallisuus on melko vähäistä. Tähän on luonnolliset syynsä. Maan asukasluku on pieni, joten radio- niinkuin muidenkin kirjojen painokset jäävät yleensä pieniksi. Kustantajat pelkäävät menoja ja kirjojen tekijät saavat melkein nuolla näppejään. Kun radioalalla kuitenkin silloin tällöin ilmestyy jotain uutta, on se sitten sitä tervetullempaa.

Jokin aika sitten kauppoihin tullutta Wiio-Somerikko: Uusi Radiokirja'se laaillessa hämmästyy ensinäkemältä siinä olevia uusia ammattitermejä. Onhan niistä joskus kuullut jokapäiväisen työn

tuntematonta tutkimuksien kannalta. Sain kummallisen luettelon ohjelman sijasta. Tässä on henkilöiden nimiä, ammatteja ja numerosarjoja.

Kokomus: Se on verotuskalenteri. Siitä näkee kuinka paljon kukin tienaa vuodessa.

Kalikula: Onko siinä Maunu II Tavastin vuositulot?

Kokomus: Kuka hän on?

Kalikula: Ai, eikö siinä olekaan kuin jalkeilla olevat ihmiset. Mistäpä he tietäisivätkään Maunun tulot. Mutta minäpä tiedän. Tiedän hänen palvelijansakin tulot. Paljonko tuollainen luettelo muuten maksaa?

Kokomus: Ettekö enää muista? 625 mk.

Kalikula: Mainiota. Nythän saankin velkani maksetuksi. Julkaisen verotuskalenterin vuoden 1450 tuloista, ja myyn sitä 625 mk kappale. (poistuu iloisena)

Kuikannokka: Maisteri Kalikula! Älkää unohtako laittaa suurempituloisia ensin! Älkää unohtako minun esi-isiäni, he olivat huomattavissa asemissa! Heillä oli huomattavat tulot! (Kalikula palaa takaisin)

Kalikula: Hihii! (Kuiskaa) Näin meidän kesken, rouva Kuikannokka, sukunne kymmenen polvea taaksepäin oli tosiaan hyvin kuuluisaa. Kuikannokat olivat kuuluisia kotipolttajia. Hihii! Huikeat tulot! Listalla ensimmäisiä.

Kuikannokka: Yhyy! Illusiot hajoavat! Ja minä kun luulin, että he olivat eläneet rehelli-sellä pakkolunastuksella. Verotuksella ja lainoilla. Te olette kanalla, Kalikula! Minä nuijin teidät!

Kalikula: Te nuijitte itse itseänne. Hihii! (Näytös teatterissa jatkuu. Lumikki on joutunut pahan noidan vangiksi)

J. E. J.

HUOM. HUOM. HUOM.
ILMOITUSHANKINTAA ulkomailla on ehdotettu tehostettavaksi. — Ajatelkaapa asiaa. — Mikäli arvelette saavanne tuloksia, merkitsee se Teille 15—30 % suuruisia palkkiota ilmoituksen hinnasta. Ottakaapa neuvotteluyhteys päätoimittajaan, niin keskustellaan asiasta tarkemmin.
HUOM. HUOM. HUOM.

★ **SUOSIKAA ILMOITTAJIAMME!**

ME MURISEMME

Matka on taas tehty ja ensimmäinen matka kyseessä olevalla aluksella. Hyvinhän se meni kun

yhteydessä, mutta painettuina ne vasta esiintyvät oikein elementissään: induktiviteetti ja kapasiteetti rockaavat esille modernisoituina: induktanssi ja kapasitanssi. Navalle näkyy keksityn uusi vastike: kohtio. Näin on välttytty johdomukaisesta polari-teetin muuttamisesta napatanssiksi. Ikävää.

Vanhemman polven miehille, anteeksi, älkääme unohtako naisia, ja vielä kerran anteeksi, vanhemman polven naisiahian ei löydykään, siis miehille, tuotti aikoinaan paljon harmia kun siirryttiin aallonpituudesta jaksolukuun. Mutta mitä näemmekään. Jaksolukukaan ei kelpaa. Taajuus, tiheys, miksei sitten ahtaus, mikä kait olisi parhaiten vastannut tosiseikkoja.

Taso on uusi sana. Siinä suhteessa on turha ihmetellä mitään, sillä ei sitä aikoinaan tunnettu edes elintasoa. Senkun elää söhrättiin vain päivästä toiseen.

Sitten seuraa vallan hienoja sanoja: transistor, spacistor, tecnetron. Ovat tavallaan sukulaisia. Suomenkieli on sanarikasta ja käy yhä rikkaammaksi. Kunhan näillekin sukulaisille on keksitty suomalaiset nimet ja sitten taas niiden muunnokset, olemme päässeet hyvän matkaa eteenpäin siinä asiassa.

Transistorin toiminnan selostuksen yhteydessä otetaan kirjan mukaan käyttöön uusi tapa ajatella: "kuvitellaan sähkövirran olevan elektroniukojen etenemistä." Tässä on ilmeisesti kysymyksessä erehdys. Ei voi olla kysymys mistään uudesta asiasta. Allekirjoittanut on oman kokemuksensa perusteella väittänyt jo vuosia sitten, että aivot toiminnan yhteydessä tapahtuva sähkövirtaus on ollut, erittäinkin kokeissa ja muissa sellaisissa tapauksissa, miltei yksinomaan aukkojen virtaamista. Eräessä luvussa esiintyvät lähetin, lähetys ja lähete, jolloin tuntui kuin olisi vähitellen alkanut vaipua eräänlaiseen hetteeseen tai suohon, tai ainakin jonkinlaiseen aukkoon. Ei ennen ollut mitään lähetettä, mutta kuului kuitenkin. Siihen aikaan oli myös kuuluminen joko huonompaa tai parempaa, nykyään se on joko huonompaa tai hi-fiä.

Kirjan mukana seuraa hinnasto ja tilauskaavakeita teoksessa esitettyihin laitteisiin. Tätä ei saisi missään tapauksessa lähettää tarmokkaille ja aktiivisille nuorille miehille, sillä hinnastossa on osia ja tarpeita n. 250.000 markan arvosta. Yhtä hyvin voisi lähettää punaisen rubiinin, sillä molemmat merkitsevät käytännössä toteutettuina nuoren miehen lompakon kohdalla täydellistä aukkoa. Kun Radiosähköttäjän lukijakunta kuitenkin koostuu harkitsevista kansalaisista, useimmat jo naimisissa, joten lompakot ovat varmoissa käsissä — voin lämpimästi suositella yllä mainittua Wiio-Somerikon kirjaa vanhojen asioiden kertaamiseen.

Fnr.

(Toimitus sai kustantajalta tiedon, että kirja oli syksyllä myyty loppuun. Uusi painos on juuri ilmestynyt — Toim.)

oli hyvät ilmat. — Huonolla olisi kipinä lyönyt pänsä radiohytin seiniin.

Niin, ensimmäiseksi huomasimme tultuamme laivaan, että kauniit olivat paikat ja muuten moitteettomassa kunnossa, mutta tuskin kaksi miestä mahtui yht'aikaa sisälle. Ikävää, sanoimme. Niinkö, sanoimme kuultuamme että tämä komeus ja ahtaus oli saatu aikaan vajaa vuosi sitten.

Tilat on tehty todella kuin kiusalla minimivaatimusten mukaan. Pöydät ovat täynnä pitkä- ja pätkäalto-lähetintä ja vastaanottimet seinillä. Kirjoitustöitä varten varatulla pöydällä on vanha kirjoitus- sekä uusi laskukone, — muuta siihen ei sitten mahdukaan. Missä sitten pidät kaikkia palkkojen laskussa tarvittavia papereita, kysytte ehkä? Me yritämme pitää niitä tuolilla, laitteiden päällä ja mihin ikinä vain saamme ne sovitetuksi.

Tosin pöytää olisi voinut jatkaa puolella metrillä, mutta kun ei vapaa lattiapinta-ala salli. Ainoa keino, ja vieläpä hyvin viisaskin sellainen, olisi ollut tehdä väliseinä hiukan kauemmaksi vastakkaisesta. Nyt on väliseinän takana melko suuri odotushuone, jossa on ainoastaan suuri leposohva. Kukahan se olisi, joka on niin kiinnostunut kipinästä että oikein tarvitsee odotushuoneen sohvi-neen. Vielä sitä ei ole kukaan tarvinnut, sillä tämähän ei ole valtion virasto, mutta ehkäpä joskus, kuka tietää.

Surullista, mutta kaikki totta. Toivottavasti vastaisuudessa varustamot kiinnittäisivät enemmän huomiota myös käytännöllisiin kuin periaatteellisiin asioihin. Tosin uusissa laivoissa on näin tehtykin ja hyvä niin, mutta myös second-hand laivoissa tarvitaan riittävät tilat yhtä suurella syyllä. Teemmehän suurinpiirtein samat työt, olipa laiva uusi tai vanha.

Tulimme maininneeksi pelastusvyön sijoittamisesta radiohyttiin, ja tehostettuaamme vaatimatonta toivomusta mainitsemalla, että se tulee varmasti lähitulevaisuudessa pakolliseksi. Se olisi hyvä asia, sanottiin myötätuntoisesti, mutta eihän se sinne mahdu. Ei, ei todellakaan. Mutta odotushuoneeseen kylläkin, mikäli se ei häiritse kenenkään mielenrauhaa, joka odottaa Kipinää. Ehkä hän aittelisi ja huomaisi että sellaistaakin tarvitaan laivassa, voisipa hän huomata miksi sähköttäjä istuu radiohytyssä vaikka ei mitään teekkään. Me emme nimittäin tee mitään muulloin kuin silloin, kun jaamme rahaa tai laskemme palkkoja.

Useammin kun kerran on lattunut, kun olemme aloittaneet päivystyksen joko hyvin nukutun yön tai vapaavahdin jälkeen, että auto-alarm on ollut kytkettynä pois. Emme me ole sitä unohtaneet, sillä antenni on kytkettynä "Peilen" asentoon. Kysyessämme perämieheltä: Onko kauankin ollut pois päältä? Ei, ei kauan. Hm, mistäs sen tietää. Miksi muuten suuntimalaite on näin kalibroitu. Sehän on aivan määräysten vastaista. Alarm voi joutua olemaan pitkää aikoja suljettuna ja kuka silloin vastaa turvallisuussopimuksista.

With 73 ReTu

(Ei asia viimeisen kappaleen tyyliin saisi olla. Radiosähköttäjä voisi vaikkapa hankkia alarmia varten erillisen antenninpätkän, joka sitten pidettäisiin aina "alarm"-asennossa. Tällöin kuitenkin olisi suuntimalaite kalibroitava tätä tilannetta vastaavaksi. Asiasta sopisi keskustella katsastajan kanssa. — Toimitus)

MERIMIESELÄKEKASSAN HALLITUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1958

Merimieseläkekassan kolmantena toimintavuotena kokoontui eläkekassan valtuuskunta varsinaiseen kokoukseen huhtikuun 1 päivänä 1958, jolloin käsiteltiin merimieseläkelain 44 §:ssä mainitut asiat. Eläkekassan hallitus piti kertomusvuotena 23 kokousta kertyen pöytäkirjoihin yhteensä 223 pykälää.

	Siirtynyt v:lta 1957	Päätös annettu v. 1958			Siirtynyt v:lle 1959
		Myönnetty	Evätty	Yhteensä	
Vanhuuseläkkeet	7	26	9	35	7
Työkyvyttömyyseläkkeet	10	40	20	60	12
Yhteensä	17	66	29	95	19

Vuoden aikana kuoli 4 vanhuuseläkkeensaajaa ja 11 työkyvyttömyyseläkkeensaajaa sekä parani 22 työkyvyttömyyseläkkeensaajaa. Vuoden lopussa oli voimassa 93 vanhuuseläkettä ja 92 työkyvyttömyyseläkettä eli yhteensä 185 eläkettä. Alkaneiden vanhuuseläkkeiden vuotuismäärä oli 9.335.494 markkaa ja työkyvyttömyyseläkkeiden vuotuismäärä 10.614.644 markkaa, joten eläkekanta vuoden päättyessä oli yhteensä 19.950.138 markkaa. Valtion maksuosuuden huomioonottaen on alkaneita eläkkeitä varten varattava eläkerahastoon 134.382.409 markkaa, loppuosan eläkerahastosta jäädessä käytettäväksi vastaisuudessa myönnettäviin eläkkeisiin. Työkyvyttömyyseläkkeiden osalta on myönteisenä piirteenä todettava keuhkotuberkuloosin aiheuttamien työkyvyttömyystapausten väheneminen ja se, että tähän tautiin sairastuneet useimmissa tapauksissa ovat tulleet viivytyksettä asianmukaiseen hoitoon.

Vakuutusmaksuja palautettiin 34 henkilölle yhteensä 622.392 markkaa.

Vuoden aikana on kahdeksassa tapauksessa valitettu eläkekassan hallituksen päätöksestä vakuutus-oikeuteen. Vakuutus-oikeus on antanut päätöksen yhdeksässä valitusasiassa, joista kahdeksassa hallituksen päätös jäi pysyväksi ja yhdessä tapauksessa asia lisänäytön vuoksi palautettiin pyynnöstä hallitukselle.

Eläkekassan varat on sijoitettu valtuuskunnan vahvistamien suuntaviivojen osoittamalla tavalla. Kiinteistö Oy Keulatornin, jonka osakepääoma on eläkekassan hallussa, rakennuttama Arava-vuokratalo valmistui suunnitelmien mukaisesti, ja asukkaiksi valitut merenkulkijat muuttivat taloon 1 päivänä kesäkuuta 1958. Lisäksi on sijoitussuuntaviivojen puitteissa perustettu Kiinteistö Oy Ida Aalbergintie 2, jonka osakepääoma on eläkekassan hallussa. Kiinteistö Oy Ida Aalbergintie 2 rakennuttaa Helsinkiin Pohjois-Haaga III-alueelle n. 8.500 m³ suuruisia Arava-vuokrataloa, jonka 48 huoneistoa tullaan vuokraamaan yksinomaan aktiivisille merenkulkijoille. Rakennuksen, joka vuoden vaihteessa oli saatu melkein vesikattoon, on määrä valmistua elokuussa 1959.

Toimeenpannuista tilastollisista tutkimuksista il-

Vakuutusmaksun määräämisperusteet pysyivät vuoden aikana ennallaan ja vuoden 1958 vakuutusmaksutulot olivat 208.645.358 markkaa. Vaikka huomattava osa eläkekassan toimintapiiriin kuuluvista aluksista oli poissa liikenteestä, laski vakuutusmaksutulo edelliseen vuoteen verrattuna vain vähän, sillä vuoden 1957 loppupuolella tapahtunut palkkajärjestely vaikutti maksutuloa korottavasti.

Kertomusvuoden aikana vastaanotettiin 97 eläkehakemusta, joiden käsittely, edelliseltä vuodelta siirtyneet hakemukset mukaan lukien, jakaantui seuraavasti:

meni mm., että vuoden 1957 aikana suoritti eläkekassalle maksuja 12.705 henkilöä.

Vuoden aikana vahvisti sosiaaliministeriö hallituksen esityksestä vapaakirjaeläkkeiden maksuperusteet. Hallituksen toimesta laadittiin ja jätettiin sosiaaliministeriölle ehdotus merimieseläkelain muuttamisesta, jonka tarkoituksena on turvata eläkekassan vakuutusmaksusaaminen varustajan jouduttua maksukyvyttömäksi sekä parantaa vakuutettujen kokonaiseläketurvan riippumattomuutta rahan arvon vaihteluista.

Eläkekassan toimistossa ei ole tapahtunut muutoksia.

Merimieseläkekassan valtuuskuntaan on kuulunut jäsenenä Tarmo Nuotio ja hänen varamiehenään Arvi Sinkkonen sekä hallitukseen varsinaisena jäsenenä Erkki Koivisto ja varajäsenenä Juhani Piispanen.

M/S "FINWOOD"

Maaliskuun 3 päivänä vastaanotti Enso-Gutzeit Osakeyhtiö norjalaiselta varustamolta Skibs A/S Sjöbro moottorialuksen "FINWOOD" ent. "ORIZABA". Alus on rakennettu Ottesener Eisenwerkin telakalla Hampurissa vuonna 1956 ja on se bruttovetoisuudeltaan n. 1100 tonnia.

M/S "FINWOOD" tulee palvelemaan Oy Finnlines Ltd:n linjalienteessä Suomen ja Englannin välillä.

YLEISRADION MERIMIESLÄHETYKSET

Käväisi tässä toimituksessa taannoin Antti Lepistö, joka jo pitkän aikaa on pakoinut Yleisradion merimieslähetyksissä kaikenkaltaista. Antti lausui sellaisen pikku-toivomuksen, että erinomaintakin sähköttäjät, jotka noita radiolähetyksiä säännöllisimmin kuuntelevat, lähettäisivät toimitukselle joskus jonkinlaisia "arvosteluja". Lausui Antti, että haukkuakin saa kunhan pysyy asiallisella pohjalla. Ehkäpä joku sähköttäjistä ottaisi vaivakseen oikein vakinaisesti arvostella lehtemme palstoilla merimieslähetyksiä ja — mikä mukavinta — erityisesti Anttia.

MERIMIESELÄKE — NYT JA
TULEVAISUUDESSA

Kun merimieseläkelain voimaantulosta on näinä aikoina kulunut kolme vuotta, voidaan suorittaa pieni katsaus siihen, mitä tänä aikana on tapahtunut sekä mitä asiassa on odotettavissa.

Eläkkeitä on kuluneina vuosina myönnetty kaikkiaan 234 henkilölle, joiden perusteella eläkkeensaajille on maksettu n. 40.000.000 markkaa. Eläkkeiden pääomamäärä on n. 135.000.000 markkaa eläkekassan osalta.

Työkyvyttömyyseläkkeitä on myönnetty 132 henkilölle. Työkyvyttömyyden suurimpana aiheuttajana on ollut keuhkotauti, jota n. 45 % eläkkeensaajista sairastaa. Joskin vaikuttaa siltä, että tuberkuloosi on myös merenkulkijoiden keskuudessa vähenemässä, on kysymykseen edelleen kiinnitettävä vakavaa huomiota. Toinen suuri ryhmä on sydänviat ja siihen liittyvät sairaudet, joita sairastaa noin 30 prosenttia eläkkeensaajista. Näiden valtarahmien lisäksi ovat reumatismi ja aistiviit kumpikin edustettuina noin 5 prosentilla, joiden lisäksi esiintyy syöpää, tapaturmia ja muita epätavallisempia sairauksia. Noin 40 % eläkkeensaajista on ollut alle 40 vuotiaita työkyvyttömiksi tullessaan ja n. 25 % 40—50 vuoden ikäisiä. Työkyvyttömyyseläkkeen laskuperusteista johtuen ovat nämä eläkkeet jo nyt nuorille henkilöille siedettävällä tasolla, varsinkin jos niitä vertaa moniin muihin samantapaisiin eläkkeisiin. Niinpä paria pökeusta lukuunottamatta kaikki ne, jotka olivat alle 40 vuotiaita työkyvyttömiksi tullessaan, ovat saaneet eläkkeen, joka on yli 40 % heidän keskuukausipalkastaan, minkä lisäksi moni vanhempiin on siihen päässyt.

Vanhuuseläkkeet ovat toistaiseksi suuruudeltaan vähäisempiä, mutta kasvavat jatkuvasti. Esimerkkinä voidaan mainita, että suurin myönnetty vanhuuseläke oli v. 1956 24.833 mk/kk, v. 1957 28.242 mk/kk, v. 1958 31.333 mk/kk ja helmikuussa 1959 37.551 mk/kk. Nousu on siis n. 50 %, mikä johtuu toisaalta maksukuukausien mukaantulosta ja toisaalta keskikuukausipalkan noususta.

KUTSU VALOKUVAUSKURSSILLE

Lomakoti Unionissa, Lohjan Suittilassa, pidetään ajalla 22. 4.—30. 4. 1959 valokuvauskurssi, joka on maksuton, ja johan kuuluvat vapaat matkat työnvälityspaikkakunnalta (myllystä) perille ja takaisin. Kurssille ovat tervetulleita kaikki merenkulkijat, joiden jäsenkirjat ovat kunnossa. Kurssilla käsitellään valokuvauksen perustetoutta ja on käytännön harjoituksia lisätty aikaisempaan verrattuna.

Ilmoittautumiset tulee osoittaa Merimiesten opintotoimikunnalle, Helsinki, Neitsytpolku 2 A 7 (puh. 35 460), joko suoraan tai asiamiehen välityksellä. Ilmoittautumiset maanantaihin 20. 4. 59 mennessä, mutta huomioidaan olosuhteitten mukaan myöhemminkin tulleet ilmoittautumiset. Lähtö tapahtuu Helsingistä 22. 4. 59 postitalon edustalta postiautolla klo 8.00. Muualta tulevat voivat matkustaa suoraan.

Kamera välttämätön.

MERIMIESTEN OPINTOTOIMIKUNTA

Entä tulevaisuus? Työkyvyttömyyseläkkeiden osalta pääsee lähivuosina yhä useampi 40—50 %:n työkyvyttömyyseläkkeeseen. Vanhuuseläkkeet tulevat myös nousemaan jatkuvasti. Jos otamme tähänastisten kokemusten valossa esimerkin keskimääräisestä eläkkeellesiirtäjästä, näyttää tilanne ehkä seuraavalta:

Säännöllisesti purjehtineella päällystösasemassa olevalla on 60-vuotiaana 340—400 palveluskuukautta, joten hän voisi siirtyä eläkkeelle 60—62 vuotiaana nauttien eläkettä, joka on 50 % keskipalkasta. Tätä eivät kaikki näytä haluavan tehdä, vaan terveinä ollessaan purjehtivat vielä jonkun vuoden. Tästä tulee eläkkeeseen korotusta, 1 % maksukuukautta kohden. Jos eroaminen tapahtuu 67 vuotiaana, saa henkilö n. 80 % korotuksen eläkkeeseensä. Näin ollen, jos esim. sähköttäjän keskipalkka olisi 65.000 mk/kk, saisi hän 67 vuotiaana eläkettä 32.500 + 26.000 = 58.500 mk/kk.

Lopuksi on todettava, että perhe-eläkkeen liittäminen merimieseläkejärjestelmään olisi merkittävä uudistus ja liittyy kiinteästi tulevaisuuden kuvaan.

J. O.

KERÄYS

Kuten lehtemme edellisessä numerossa jo mainittiin, kuoli radiosähköttäjä Toivo Hänninen viime helmikuun 5 päivänä toimiessaan ruotsalaisen laivan m.s. Jaquelineen radiosähköttäjänä laivan ollessa tällöin matkalla USA:sta Irlantiin. Olosuh-teiden pakosta jouduttiin hänet hautaamaan Irlantiin, kauaksi omaisistaan ja kotimaastaan. Maaliskuun 18 päivänä lähetti radiosähköttäjä Unto Parviainen liitolle 500 mk pohjarahastoksi keräykseen, jonka tarkoituksena on saada hankituksi hautakivi edesmenneen jäsenemme Toivo Hännisen haudalle. Liiton hallitus on asettanut tarkoitusta varten keräyslistan liiton toimistoon ja toivoo jäsenten lahjoituksillaan kartuttavan rahastoa hautakiven saamiseksi vieraan maan multiin haudatun virkaveljemme haudalle. Keräys on voimassa syyskuun 1 päivään 1959 saakka.

VALTION VIESTITEKNIKOT r.y.
25-VUOTIAS

Neljännesvuosisata takaperin heräsi posti- ja lennätinlaitoksen teknillisen henkilöstön piirissä ajatus oman yhdistyksen perustamisesta.

Yhdistys on alusta alkaen ollut jäsenenä Virkamiesliitossa. Vuonna 1947 jaettiin yhdistys yhdeksään osastoon lennätin- ja puhelinpiireittäin ja 1949 muutettiin yhdistyksen nimi nykyiseksi, Valtion Viestiteknikot r.y.

Yhdistyksessä on nyt yli neljäsataa jäsentä ja sen puheenjohtajana on v:sta 1953 lähtien linjatarkastaja N. Virtanen ja sihteerinä v:sta 1957 tekniikko M. Tehikari.

25-vuotisjuhlakokous pidettiin 7—8. 3. 59 Säätytalolla. Kokouksessa oli henkilökohtaisesti ja valtakirjoilla edustettuina n. 350 jäsentä. Kokouksen lausui tervetulleeksi isäntöosaston puolesta Helsingin osaston puh. johtaja, tekn. P. Hovinmaa ja avasi yhdistyksen puh.joht., linjatark. N. Virtanen.

TOIMIPAikkojen vaihdokset laivoissa ajalla 1. 2.—28. 2. 1959

1. 1. 59	Lennart Ekström	m/s Presto
21. 1. 59	Arvi Pöijärvi	j.s. Sisu
23. 1. 59	Eero Raevaara	? (ruots.)
26. 1. 59	Göran Appel	m/s Sommarö
1. 2. 59	Reino Junnonaho	s/s Maria
3. 2. 59	Simo Oikarinen	s/s Kenneth
12. 2. 59	Martti Korhonen	s/s Bore VII
19. 2. 59	Smerts Maja	m/s Helios
23. 2. 59	Seppo Aarnio	m/s Olivia (ruots.)
12. 3. 59	Runar Stjärnstedt	s/s Aallotar (va)
13. 3. 59	Vilho Kauhanen	s/s Ansio
14. 3. 59	Lauri Leppänen	s/s Penelope (va)
14. 3. 59	Pekka Kaislaniemi	s/s Dione
17. 3. 59	Jorma Kotoharju	s/s Sisukas
17. 3. 59	Vilho Kauhanen	s/s Ansio
19. 3. 59	Paavo Salokangas	s/s Wille
23. 3. 59	Raimo Salonen	m/s Agneta
26. 3. 59	Jukka Partanen	? (ruots.)

Vapaina 28. 2. 59 Ville Alatalo, Jorma Kotoharju, Jouko Häkkinen, Simo Naala, Terjo Markkanen, Ahti Nummela, Martti Montonen, Aarne Salonen, Vilho Hannula, Eino Mononen, Arvo Koponen, Risto Hallaste, Eero Harju, Olavi Heliste, Raimo Salonen, Erkki Huuonen, Pertti Taskinen, Unto Montonen, Veikko Palomäki, Matti Kettunen, Antti Nojomaa, Kalevi Siitonen, Esko Nevalainen, Osmo Vihersalo, Pertti Salomaa, Pekka Ahola, Antti Saarinen, Vilho Kauhanen, Esa Korhonen, Paavo Jussila, Harry Piililä, Leo Syversen, Teuvo Teikko, Veikko Viljamaa, Pentti Blomqvist, Timo Mallasto, Ensio Rindell, Pertti Lampimäki, Esko Jokinen, Pekka Viirilä, Pekka Kaislaniemi, Aimo Rautasalo, Tor-Björn Klingenberg, Runar v. Zansen, Matti Mikkola, Reino Leppäranta, Lasse Lehtonen, Jouko Järvi, Pertti Kantanen, Raimo Saarinen, Veikko Haranen, Vesa Hämäläinen, Reinhold Ekholm, Jorma Tuohimetsä, Kalevi Mäkinen, Rauno Suominen, Otso Suomalainen, Eino Kannisto, Ilpo Sihvonen, Viljo Nenonen, Seppo Vilkkilä, Kyösti Pirskanen.

Vapaina 31. 1. 59 Arvo Koponen, Ville Alatalo, Eino Mononen, Veikko Palomäki, Kalevi Siitonen, Antti Nojomaa, Ahti Nummela, Martti Montonen, Matti Kettunen, Vilho Hannula, Jouko Häkkinen, Runar v. Zansen, Ensio Rindell, Erkki Huuonen, Esko Nevalainen, Simo Naala, Pekka Ahola, Eero P. Harju, Antti Saarinen, Osmo Vihersalo, Pertti Salomaa, Pertti Lampimäki, Risto Hallaste, Pertti Taskinen, Esa Korhonen, Veikko Viljamaa, Leo Syversen, Teuvo Teikko, Timo Mallasto, Aimo Rautasalo, Pekka Viirilä, Aarne Salonen, Paavo Jussila, Reino Leppäranta, Jouko Järvi, Lasse Lehtonen, Terjo Markkanen, Matti Mikkola, Matti Heliste, Jussi Timonen, Juhani Rouhiainen, Toivo Rissanen, Olavi Makkonen, Erkki Lestinen, Aaro Orpana, Pentti Virolainen, Viljo Hyvönen, Nils Westerholm, Lauri Kyllönen, Esko Jokinen, Unto Montonen, Rauno Suominen, Helge Koskinen, Reinhold Ekholm, Jorma Tuohimetsä, Kalevi Mäkinen, Vesa Hämäläinen, Pekka Ahopelto, Ilpo Sihvonen. Sijaiseksi haluavat: Pert-

SR:N TOIMINTAA JA TIEDOTUKSIA 1. 2.—31. 3. 1959

Hallituksen kokouksia on pidetty helmikuun 17 ja maaliskuun 3 ja 23 päivänä.

Helmikuun 21 päivänä järjestetyssä neuvottelutilaisuudessa esitti liitto ehdotuksensa Posti- ja lennätinhallituksen vuoden 1960 menoarvioon otettavista viroista, palkkausluokkien muutoksista ja virkanimikkeistä. Tällöin hyväksyttiin seuraavat muutosesitykset: **Vakinaistetaan** 1 ylim. radioasemanhoitajan 2 pl:n toimi (Maarianhamina), 1 ylim. radiosähköttäjän 21 pl:n toimi (Maarianhamina) ja 4 ylim. radiosähköttäjän 20 pl:n tointa. **Muutetaan** 2 ylim. radiosähköttäjän 20 pl:n tointa viestijohtajan 23 pl:n toimeksi (Keimola) ja 1 ylim. teknikon 19 pl:n toimi radiosähköttäjän 20 pl:n toimeksi (Vaasa). Kemiin perustetaan 2 radiosähköttäjän 20 pl:n tilapäistä tointa. Sekä vakinaisten että ylimääräisten radiosähköttäjien virkanimikkeiden jäljessä oleva luokkamerkintä korvataan palkkausluokkamerkinnällä.

Sveriges Fartygsbefälsförening ilmoitti helmikuun 23 päivänä liitolle, että useat suomalaiset radiosähköttäjät ovat olleet siinä käsityksessä, että kun he kuuluvat Suomen Radiosähköttäjälittoon, heillä ei ole oikeutta liittyä jäseneksi Ruotsin vastaavaan järjestöön toimiessaan ruotsalaisissa laivoissa. Tämän johdosta ilmoitamme kaikille ruot-

LÄÄKÄRINTODISTUKSISTA

Merenkulkuhallituksen päätös ns. merimieslääkäreistä on antanut allekirjoittaneelle aihetta seuraavaan.

Eikö olisi paikallaan nimetä edes yksi lääkäri jokaisessa maamme kaupungissa ja kauppalassa merimieslääkäriksi? Onhan meitä merimiehiä ympäri Suomen maata eikä vain rannikopaikkakunnilla. Paljon vaivaa ja harmia tuottaa 1. 2. 59 voimaan tullut laki merimiehen lääkärintodistuksesta. Esimerkiksi: Merimies joutuu ehkä monesakin tapauksessa saapumaan satamapaikkakunnalle vuorokautta aikaisemmin kuin mitä olisi tarpeellista, ja vain yhden lääkärintodistuksen vuoksi, kun ei kotipaikkakunnan lääkärin antamaa todistusta hyväksytä. Tästä koituu merimiehelle huomattavia lisäkustannuksia (mikäli niihin aina on varaakaan nykyisen vaikean työttömyyden aikana), kun hän joutuu hankkimaan asunnon ja ruoan laivaa odotellessaan. Kun ajattelee oikein kiireellistä tapausta (yleistä), jolloin uuteen toimeen olisi ryhdyttävä viipymättä, jouduttaisiin varmaankin huomattavasti nopeammin laivalle jos kotipaikkakunnalla olisi ns. merimieslääkäri. — Siinä vain pari esimerkkiä niistä monista hankaluuksista joita tuo uusi päätös ehkä saa aikaan.

Toivottavasti arv. Merenkulkuhallitus tekee pian ko. päätökseen edes joitakin helpottavia lisäyksiä.

”Hämeestä Terve”

ti Kantanen, Seppo Vilkkilä, Eino Kannisto, Veikko Silvikko, Kyösti Pirskanen, Raimo Saarinen, Kalevi Raunama, Viljo Nenonen, Otso Suomalainen.

salaisissa laivoissa toimiville jäsenillemme, että pohjoismaisessa radiosähköttäjäkonferenssissa aikaisemmin hyväksytyn päätöksen mukaisesti on radiosähköttäjän liittyvä myös jäseneksi sen maan radiosähköttäjäjärjestöön, jonka maan laivassa hän toimii, viimeistään 3 kuukauden kuluttua toimen vastaanottamisesta. Samalla ilmoitamme, että ulkomaalaisissa laivoissa toimivat jäsenemme suorittavat liitollemme vain maissa toimessa olevien jäsenmaksun, eli 1500 mk vuodessa.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että maaliskuussa 1959 Göteborgissa pidetyssä Pohjoismaisessa Laivanpäälystökongressissa käsiteltiin ja hyväksyttiin uudet määräykset liittymisestä sen maan järjestöön, jonka maan laivassa asianomainen on palveluksessa. Radiosähköttäjiin nähden ovat kuitenkin edellä mainitut pohjoismaisen radiosähköttäjäkongressin määräykset edelleen voimassa, mutta kysymystä tullaan käsittelemään seuraavassa pohjoismaisessa radiosähköttäjäkonferenssissa ensi syksynä.

Päivämäärällä 3. 3. 1959 on radiosähköttäjä Gunnar Svahnström'ille myönnetty hänen pyytämänsä ero Suomen Radiosähköttäjäliton jäsenyydestä.

Maaliskuun 4 päivänä päivätyssä kirjeessä ilmoitti Posti- ja lennätinhallituksen Ulkomaanosasto liitolle, että tulevan elokuun 17 päivänä Genèvessä alkavaan hallinnolliseen radiokonferenssiin olisi liitolla mahdollisuus saada omalla kustannuksellaan edustaja joka voitaisiin sisällyttää Suomen mainittuun konferenssiin lähettämään valtuuskuntaan. Maaliskuun 23 päivänä lähettämässään kirjeessä ilmoitti liitto, että vaikkakin se katsoo oman edustajan osallistumisen tähän konferenssiin tärkeäksi ainakin sinä aikana, jolloin liittoa erikoiden kiinnostavista asioista päätetään, niin taloudellisten syiden vuoksi ei liitolla ole mahdollisuuksia oman edustajan kustantamiseen p.o. konferenssiin. Mainittakoon että tämä konferenssi kestää kaikkiaan n. 4 kuukauden ajan.

Maaliskuun 2 päivänä antoi Valtioneuvosto päätöksen, jolla merimiesten oikeuksia saada tuoda henkilö-, paketti- ja farmariautoja rajoitettiin siten, että tuontilisenssi myönnetään vain kerran kolmessa vuodessa. Tämän merimiesten palkkavaltuutensa vapaaseen käyttöön kohdistuvan rajoituksen poistamiseksi kääntyivät kaikkien merenkulkijajärjestöjen edustajat maaliskuun 4 päivänä yhteisellä lähetystöikäynnillä pääministeri Sukesalaisen ja v.t. kauppaministeri Lehtosalon puoleen. Käydyissä neuvotteluissa todettiin, että ns. merimiesautot ovat viime aikoina joutuneet varsin huomattavassa määrässä keinottelun kohteeksi, joka osaltaan oli vaikuttanut edellämainitun Valtioneuvoston päätöksen antamiseen. Neuvotteluissa sovittiin siitä, että tällaisen keinottelun ehkäisemiseksi merenkulkijajärjestöjen toimesta perustetaan erikoinen osakeyhtiö, joka viranomaisen valvonnan alaisena toimisi merimiesten tuontilisenssitavaroitten markkinoina ja jolloin edellä mainittu Valtioneuvoston päätös voitaisiin tarkistaa. Neuvottelut siitä, millä tavalla tarkistus tullaan suorittamaan, jatkuvat vielä Edellä esitetyn mukaisesti perustettiin maaliskuun 5 päivänä kaikkien merenkulkijajärjestöjen sekä Suomen Merenkulkijain Säätiön toimesta Oy Sea-Import Ab huolehtimaan merenkulkijain lisenssituonnista. Uudesta yhtiöstä lähemmin toisaalla tässä numerossa.

Sosiaaliministeriössä maaliskuun 10 päivänä pidetyssä neuvottelutilaisuudessa käsiteltiin jälleen lakiehdotusta eräistä merimiehiin kohdistuvista huoltotoimenpiteistä. Kaikki merenkulkijajärjestöt ovat jo aikaisemmin kiirehtineet tämän lain voimaan saattamista ja tarkoituksena on nyt antaa lakiesitys Eduskunnalle jo tämän kevään kuluessa niin että se voisi tulla voimaan vuoden 1960 alusta lukien. Mainittakoon, että toisissa pohjoismaisissa on vastaavanlainen laki ollut voimassa jo useita vuosia. Lakiesityksen mukaan maksaisi kukin merimies tällaista huolto- ja viihdytystoimintaa varten valtiolle 45 mk ja laivanisäntä samoin jokaista palveluksessaan olevaa merimiestä kohden 45 mk kuukaudessa. Näin kertyvien varojen lisäksi maksetaan valtion varoista tätä toimintaa varten 90 mk kuukaudessa jokaista merimiestä kohden. Käytännöllisten seikkojen takia katsoivat kaikkien merenkulkijajärjestöjen edustajat, että merenkulkijoilta tuleva maksu olisi suoritettava jäsenmaksun yhteydessä liitoille, jotka sitten tilittäisivät rahat edelleen valtiolle.

Maaliskuun 16 päivänä lahjoitti radiosähköttäjä Aarne Salonen liiton toimistoon seuraavat ottamansa valokuvat suurennettuina: 1) m/s Atalaya kohtaa s/s Passat'in 30. 8. 57; 2) Buenos Aires, Atlas Building, Et. Amerikan korkein rakennus, 3. 8. 58 ja 3) Delfiinejä m/s Angran keulassa, Boa Vista — Cap Verde 12. 9. 58. Esitämme hallituksen puolesta lahjoittajalle parhaat kiitokset.

Virkamiesliitto ilmoittaa 18. 3. 59 päivätyssä kirjeessä jäsenjärjestöilleen, että koska lopullinen palkkaratkaisu on viivästynyt, peritään VL:lle tulevat jäsenmaksut ensimmäiseltä vuosipuoliskolta (1. 1.—30. 6. 59) saman suuruisina kuin vuoden 1958 toisen vuosipuoliskon jäsenmaksut. Palkkaratkaisun aiheuttamat jäsenmaksujen korotukset I-vuosipuoliskolta peritään II-vuosipuoliskon maksujen yhteydessä.

Maaliskuun 20 päivänä järjesti Oy Yleisradio Ab neuvottelutilaisuuden jossa käsiteltiin merimiesradiolähetysten ohjelmaa, ym. asioita. Tilaisuudessa jossa käsiteltiin merimiesradiolähetysten ohjelmaa, ym. asioita. Tilaisuudessa olivat edustettuina merenkulkijajärjestöjen lisäksi Suomen Laivanvarustajain Yhdistys, Merimiesten Opintotoimikunta ja Kauppalaivaston Urheilutoimikunta. Neuvotteluissa asetettiin yhteinen toimikunta käsittelemään merimiesradiolähetystyksiin liittyviä kysymyksiä.

Helsinki 31. 3. 1959.

Tj.

JÄSENMAKSUT

Vuoden 1959 jäsenmaksujen ensimmäisen erän suorituksen määräaika meni umpeen huhtikuun 1 päivänä. Loppuerän suoritus aika päättyy kesäkuun 1 päivänä.

Maksaessanne nyt määräajan päätyttyä ensimmäistä erää on siihen liitettävä puolet lisämaksusta joka laivoissa ja lentokoneissa toimivilta on 250 mk ja muualla toimivilta 125 mk. Samoin on suoritettava puolet lisämaksusta jos suoritate loppuerän vasta kesäkuun 1 päivän jälkeen. Mikäli maksatte koko jäsenmaksun vasta 1. 6. jälkeen, on tällöin suoritettava koko lisämaksu, joka on vastaavasti toimipaikasta riippuen 500 tai 250 mk.